

6 SINIF

DAKTİLO MAKİNESİ (20. YY.)

Adım Soyadım:

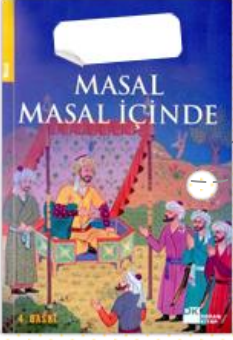
Sınıfım:

YAZMAK

YAZARINI BUL

Kitap kapaklarındaki yazar adları, etiketle kapatılmış. İpuçlarından hareketle, hangi kitabı kimin yazdığını bul. Yazarla kitabı eşleştir.

AYTÜL AKAL

Kitabın adının üçüncü harfi "p". Bir macera romanı. Kapağında insan çizimleri ve doğaya ait öğeler de kullanılmış. Yazarın adı, siyahın karşıt renginde etiketle kapatılmış.

ROGER NORMAN

Bu sayfadaki kitaplar içinde, adında en az sayıda harf olan kitap bu. Kitabının kahramanlarından bazıları yeşil. Uzun kolları var.

AHMET ÜMİT

Bu kitap, gittikçe derinleşen polisiye bir roman. Eski zamanlarda geçiyor. Kapağında altı kişi resmedilmiş.

SÜLEYMAN BULUT

Bu kitaptaki hiçbir hikâye 21. yüzyılda yaşanmadı. Kitabında kapağında hiç karşılaşmadığın ama çok iyi tanıdığın biri var.

JOAN AIKEN

Bu kitabın adı dört sözcüklü. Görselinde, gökyüzünün rengine göre rengi değişebilen doğaya ait bir öge var.

Bu bölümün adı "spot".
Haberle ilgili tanıtım,
burada yapılıyor.

Haberin başlığı buraya...
Başlık, cümle olsa bile,
sonunda nokta kullanmıyoruz.
Vurgulama amacıyla soru
işareti ya da ünlem
kullanılabilir.

ABC ÇDEF GĞHI JKL
MN OÖPRS ŞTUÜVYZ

1

Abce defgg, hij lmn öpsş tuvyz. Abce defgg, hij lmn
öpsş tuvyz.

2

HALE ERGEN

Yazarın adı

Bir gazetecilik
geleneği, büyük
ilk harf:
"gömme
harf"

Yazarların yazma adresleri birbirinden farklı. Kimi, gürültü patırtının ortasında, kimi sessizlikte, kimi istinat duvarına bakan ardiye odasında yazıyor. Ama hiçbiri çay ve kahve olmadan yazamıyor.

Malumunuz, yazmak büyük maharet istiyor. Öyle her yazdığınızı okutmak, geniş okur kitlelerini peşinden koşturmak kolay iş değil. Çoğumuz, "Bu insanlar bu kadar yazıyı acaba nerede, hangi zamanda ve nasıl bir ortamda kaleme alıyor?" diye merak etmekten geri duramıyor. "Kimi yazar, gazetelerindeki odalarına kapanır telefon bile bağlatmaz, kimisi evinde sinek uçurmaz." diye düşünüyorsanız yanılıyorsunuz.

Haber
metni

- 1 Dört arkadaş, bir grup oluşturun.
- 2 Yukarıdaki haber tasarımını inceleyin. Metni okuyun.
- 3 Haber için her biriniz ayrı ayrı başlık önerileri geliştirin. Önerdiğiniz başlıkları yazın, içlerinden biri üzerinde uzlaşın. (Tıpkı gazetecilerin haber toplantılarında yaptığı gibi.) Seçtiğiniz başlığı **1** numaralı alana yazın.
- 4 **2** numaralı alana spot bölümünde kullanmak üzere haber metnini özetleyen bir iki cümlelik bir metin yazın.
- 5 Bu haberin, devamında nasıl bir metinle karşılaşabileceğinizi konuşun. İçinizden biri, söz alarak bu etkinlik boyunca vardığınız sonuçları sınıfa anlatsın.

SESSİZ OKUMA | Bu kısmı okurken;

- Yer bildiren sözcükleri belirle.
- Gri ile belirlenmiş iki sözcük arasındaki anlam farkını düşün.

4. Aşağıdaki iki cümle metinde adı geçen iki yazara ait. Kim bu yazarlar? Yaz.

“Alıştığım düzeni bulamadığım ortamlarda tıkanıp kalıyorum. Tek satır yazamıyorum.”

“Bir lunapark, bir tekne ya da yağmurlu bir çardak... Hiç fark etmez, ben yazımı yazarım.”

Edebiyatçıların ¹ yazmak için daha özgün mekânları tercih ettiğini; hatta her yazarın ayrı bir mekânı olduğunu düşünürüz. Biliriz ki ünlü şair Attila İlhan uzun yıllar ² şiirlerini ve ³ düzyazılarını İstanbul'daysa Divan Pastanesi'nde, İzmir'deyse Sevinç Pastanesi'nde yazmıştır. Bir başka ünlü şair Cemal Süreya içinse yazı yeri Kadıköy'de bir pastanedir. Birçok yazarın mesken edindiği özel mekânlar var; fakat çoğu, buraları sadece okumalarında kullanıyor. Yazmak içinse evlerini tercih ediyor. Mesela Selim İleri, bütün okumalarını Taksim'deki Gezi Pastanesi'nde yapıp kitap ve köşe yazıları için evine çekiliyor. Gülse Birsel, ⁴ senaryo metinlerini yine evindeki odasına kapanıp yazıyor. Gazetelerden de tanıdığımız Doğan Hızlan ve Mehmet Yaşın, pek çok yazar gibi, gazetelerindeki ofislerinde yazmayı tercih ediyor.

● Ayfer Tunç, masasındaki kalemin yeri değişse bile yazamayanlardan. ● Doğan Hızlan'a göre ise gerçek yazar, her yerde ve her ortamda yazabilmeli.

1. Metindeki numaralandırılmış sözcükler, hangi dairelerle ilgilidir?

Bir daire birden fazla numarayı içerebilir ya da boş kalabilir.

2. ● ile ● arasında nasıl bir ilişki var?

- Birbirinin yerine kullanılabilirler.
- Birbirinin yerine bazen kullanılabilirler.
- Birbirinin yerine asla kullanılamazlar.

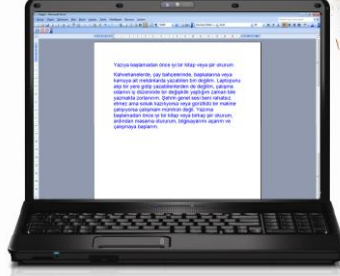
3. Metinde gri ile belirlenmiş sözcükleri kullanım amacına uygun biçimde tanımla.

Yazıya başlamadan önce iyi bir kitap veya şiir okurum

Kahvehanelerde, çay bahçelerinde, başkalarına veya kamuya ait mekânlarda yazabilen biri değilim. Bilgisayarını alıp bir yere gidip yazabilenlerden de değilim, çalışma odamın iç düzeninde bir değişiklik yaptığım zaman bile yazmakta zorlanırım. Şehrin genel sesi beni rahatsız etmez ama sokak kazılıyorsa veya gürültülü bir makine çalışıyorsa çalışmam mümkün değil. Yazıma başlamadan önce iyi bir kitap veya birkaç şiir okurum, ardından masama otururum, bilgisayarımı açarım ve çalışmaya baslarım.

Ayfer Tunç

Ayfer Tunç'un yazı yazmasının mümkün olmadığı bir ortam hayal et ve yaz.

Mehmet Yaşın

İlk paragrafı yazınca çok rahatlarım

Yerleşikken ya da seyyahken olmak üzere iki farklı yazı ortamım var. Yerleşik mekânım gazetede ki kitaplarla kaplı odam. Seyyahken ise kahvede, arabada, deniz kenarında, bir bankın üzerinde veya bir otel odasında yazabiliyorum. Mekân, görüntü, manzara, kalabalık ve gürültü beni etkilemiyor. Hafif ve derinden gelen bir müzik iyi geliyor yazı yazarken. Bol miktarda çay, kahve içerim. İlk paragraf önemlidir benim için. İlk paragrafı yazınca rahatlarım, yürürüm, neşelenirim ve yazının devamını getiririm.

Mehmet Yaşın'ın açıklamasında altı çizili sözcükler arasında nasıl bir anlam ilişkisi var?

1 Cemal Süreya, yazılarını _____ 'de bir kahvehanede yazarmış.

2 Reşat Nuri Güntekin, gündüz memurluk yapıp gece sabaha kadar _____ yazarmış.

3 Behçet Necatigil, _____ saatlerinde kendini çalışma odasına kapatıp evinde yazarmış.

4 Hilmi Yavuz, şiirlerini _____ 'da yazıyor.

1 İstanbul'un Anadolu yakasının en büyük ilçesi.

2 Senin odanın da içinde bulunduğu yapı.

3 Günün uyandığın vakti.

4 Hande Yener'in bir şarkısında geçen sahil kenti.

Mavi alanın alt kısmındaki bilgilerden yola çıkarak boşlukları doldur.

İŞİM BU: DARALTMAK

-yor, a ve e'yi daraltırken çizilen temsili bir resminde

Şimdiki Zaman Eki “-yor”, yaptığı açıklamada: “Türkçe çok eski ve köklü bir dil. Zaman içinde pek çok kural oluştu. Atalarım gibi ben de yüzlerce yıldır kendimden önceki **a** ve **e** ünlülerini daraltıp **a’yı**, **ı** ve **u’ya**; **e’yi**, **i** ve **ü’ye** çeviriyorum.

Fena mı oluyor?” dedi.

İnsanların “bekliyor” demekten, “unutmuyor” şeklinde konuşmaktan hoşlanmayacağını söyleyen

“-yor”: “Bana, bir sanatçıya yaklaşıldığı gibi yaklaşılmalı. Hak ettiğim değeri göremiyorum.

Konuşulur ve yazılırken otomatik olarak kullanıyorum. Fakat iş, metin içinde fark edilmeye gelince, insanlar beni görmezden geliyor.” şeklinde konuştu.

1. Bu çalışma iki kişilik. Sen ve yanındaki arkadaşın...
2. Dairedeki metni okuyun.
3. Birbirinize “-yor”un görevini anlatın.
4. Başlığın altına yazılabilecek bir “spot” oluşturun.
5. Spotunuzu diğer arkadaşlarınızla paylaşın.
6. Altta çalışmayı yapın.
7. Bir süre, sözcüklerin “-yor”un daraltıcı etkisine girmeden önceki biçimlerini tekrarlayıp biraz eğlenin.

-YOR'DAN ÖNCE -YOR'DAN SONRA

Sözcüklerin “-yor”un etkisiyle değişim geçirmeden önceki hallerini çizgili yerlere yazın.

Bekle + yor

Bekliyor

Anlıyor

Diyor

Söylüyor

Saklıyor

Kokluyor

Unutmuyor

EVE GİDİNCE

Bu çalışmanın süresi 60 dakika.

1. Aşağıdaki internet sayfasını ziyaret et.
2. Sayfayı incele. Linklere tıklayarak yazarların kendi sayfalarına git.
3. Okumaktan hoşlandığın yazarı belirle.
4. Bu kitapçık boyunca öğrendiğin bilgileri kullanarak projeyi anlatan bir haber metni yaz.

Ekim 2011							
Pt	Sa	Ça	Pe	Cu	Ct	Pz	
26	27	28	29	30	1	2	
3	4	5	6	7	8	9	
10	11	12	13	14	15	16	
17	18	19	20	21	22	23	
24	25	26	27	28	29	30	
31	1	2	3	4	5	6	

Kitapçığın çevrimiçi adresi: <http://www.youblisher.com/p/180015-istekokullari-turkce-kitapcigi-6-sinif-4-hafta/>

İSTEK Okulları Genel Müdürlüğü - İbrahimağa Mah. Köftüncü Sok. Acıbadem - İstanbul - 216 326 34 15 • www.istek.k12.tr

İSTEK Özel Acıbadem Okulları - Kadıköy
İSTEK Özel Antalya Yeditepe Koleji - Antalya
İSTEK Özel Atanur Oğuz Okulları - Balmumcu
İSTEK Özel Belde Okulları - Bağlarbaşı
İSTEK Özel Bilge Kağan Okulları - Florya

İSTEK Özel Kaşgarlı Mahmut Okulları - Sultangazi
İSTEK Özel Kemal Atatürk Okulları - Tarabya
İSTEK Özel Semiha Şakir Okulları - Göztepe
İSTEK Özel Uluğbey Okulları - Kartal

İSTEK Özel Erenköy Anaokulu - Erenköy
İSTEK Özel Fenerbahçe Anaokulu - Fenerbahçe
İSTEK Özel Küçükalyalı Anaokulu - Küçükalyalı
İSTEK Özel Ümraniye Anaokulu - Ümraniye Ağaoğlu My City

44 İSTEK
47835

Kod: 11.06.T.01.03